

Antopäivä
31.1.2003

Nro
SM-2003-00288/Tu-411

Voimassaoloaika
1.2.2003 – 31.1.2008

Säädöserusta
Laki poliisin hallinnosta 10 §

Kohderyhmä
Poliisi

Kumotaan
Sisäasiainministeriön määräys 1.7.1997, dnro 5/97

SUOJELUPOLIISIN TEHTÄVÄT RIKOSTORJUNNASSA

1. SUOJELUPOLIISIN TEHTÄVISTÄ ANNETUT SÄÄDÖKSET JA OHJEET

Poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 10 §:n mukaan suojelupoliisin tehtävänä on torjua sellaisia hankkeita ja rikoksia, jotka voivat vaarantaa valtio- ja yhteiskunta-järjestystä tai valtakunnan sisäistä tai ulkoista turvallisuutta sekä suorittaa tällaisten rikosten tutkintaa. Sen tulee myös ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta valtakunnan turvallisuutta vaarantavan toiminnan estämiseksi. Sisäasiainministeriö määrää tarkemmin ne asiaryhmät, jotka kuuluvat suojelupoliisin tutkittaviksi.

Poliisin hallinnosta annetun asetuksen (15.3.1996/158) 8 §:n mukaan suojelupoliisin tulee poliisin hallinnosta annetussa laissa säädetyn tehtävän toteuttamiseksi antaa ministeriön vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti viranomaisille ja yhteisöille sellaisia ohjeita, neuvoja ja tietoja, jotka ovat tarpeen valtion turvallisuuden ylläpitämiseksi tai siihen kohdistuvien loukkausten estämiseksi. Ministeriö vahvistaa suojelupoliisin alueyksiköiden toimialueet.

Poliisasietuksen (1112/1995) 16 §:n mukaan suojelupoliisin tulee heti ilmoittaa poliisin ylijohdolle, asianomaiselle poliisin lääninjohdolle ja paikallispoliisin johdolle hankkeista, jotka voivat vaarantaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Suojelupoliisin tulee ilmoittaa sisäasiainministeriölle poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 10 §:ssä tarkoitetuista rikoksista, hankkeista ja niihin syyllisiksi epäillyistä henkilöistä.

Turvallisuusselvityksistä annetun lain mukaan (177/2002) perusmuotoisen ja laajan turvallisuusselvityksen tekemisestä päättää suojelupoliisi.

Lisäksi suojelupoliisin tehtäviin liittyvästä toiminnasta määrätään seuraavissa sisäasiainministeriön asetuksissa, määräyksissä ja ohjeissa:

- Turvallisusselvitysten hakemismenettelystä, asetus 21.08.2002/710
- Peitetoiminnan ja valeoston järjestämisestä sekä valvonnasta, asetus 7.6.2001/499
- Vakavan rikollisuuden torjuntakohteen määrittäminen ja valitseminen, määräys 28.10.2001, SM-2001-1520/Ri-2
- Rikostiedustelu ja tarkkailu, määräys 28.9.2001, SM-2001-1211/Ri-2
- Rajan yli jatkuva tarkkailu, määräys 23.3.2001, SM-2001-497/Tu-41
- Poliisitutkinta, määräys 27.10.2000, SM-2000-1847/Tu-413
- Diplomaattien erioikeudet ja -vapaudet, ohje 31.12.1999, SM-2000-00062/Tu-41
- Paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnan perusteet läänissä, määräys 15.6.1998, 10/98
- Poliisin ja rajavartiolaitoksen eräiden tehtävien yhteensovittaminen sekä keskinäinen yhteistoiminta ja virka-apu, määräys 29.12.1999, 3317/41/1999
- Telekuuntelu ja pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun mukainen televalvonta, ohje 16.1.2003, SM-2002-02731/Ri-2

2. SUOJELUPOLIISIN TUTKITTAVAKSI KUULUVAT ASIARYHMÄT

Suojelupoliisi suorittaa rikoslain 12 (maanpetosrikokset) ja 13 luvussa (valtiopetosrikokset) tarkoitettujen rikosten esitutkintaa. Suojelupoliisi suorittaa esitutkintaa myös, jos rikoslain 17 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikos (julkinen kehoitus rikokseen), 15 luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu rikos (törkeän rikoksen ilmoittamatta jättäminen) tai 15 luvun 11 §:ssä tarkoitettu rikos (rikoksentehtävän suojeleminen) liittyy maan- tai valtiopetosrikokseen.

Erityisestä valtion turvallisuuteen perustuvasta syystä suojelupoliisi voi suorittaa myös terrorismiin liittyvän rikoksen tutkinnan.

Suojelupoliisi voi aloittaa myös sen tietoon tulleen, valtion johtoon kuuluvaan henkilöön kohdistuvan laittoman uhkauksen tai muun vastaavan rikoksen esitutkinnan, jos teko ilmeisesti liittyy valtakunnan sisäiseen tai ulkoiseen turvallisuuteen ja jos esitutkinnan aloittaminen on tarpeen välittömien ennalta estävien turvallisuustoimenpiteiden suorittamiseksi. Jutun tutkinta on esitutkinnan jatkuessa siirrettävä viipymättä keskusrikospoliisille tai paikallispoliisille.

Lisäksi suojelupoliisi suorittaa sisäasiainministeriön sille erikseen määräämät muut tutkintatehtävät.

3. YHTEISTOIMINTAA KOSKEVA MENETTELY

Yhteistoiminta tutkintaa suorittavan yksikön kanssa

Suojelupoliisi antaa virka-apua ja toimii yhteistyössä esitutkintaa suorittavan yksikön kanssa myös muiden Suomen sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden kannalta merkityksellisten rikosten esitutkinnassa. Näitä ovat esimer-

kiksi terroristisessa tarkoituksessa tehdyt rikokset sekä rikoslain 11 ja 14 luvussa mainitut teot.

Rikoksista ilmoittaminen suojelupoliisille

Poliisin eri yksiköiden on viipymättä tehtävä suojelupoliisille ilmoitus niistä tietoonsa tulleista rikoksista, jotka tämän määräyksen mukaisesti kuuluvat suojelupoliisin tutkittavaksi tai joissa suojelupoliisi toimii yhteistyössä esitutkintaa suorittavan viranomaisen kanssa. Muusta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään erikseen.

Tulkintakysymysten ratkaiseminen

Jos syntyy epätietoisuutta siitä, mille poliisin yksikölle esitutkinta yksittäistapauksessa kuuluu, on asiasta välittömästi ilmoitettava poliisin ylijohdtoon, joka asianomaisia yksiköitä kuultuaan määrää, kenelle asian hoitaminen kuuluu.

4. RIKOSTUTKINTAAN LIITTYVÄT SUOJELUPOLIISIN MUUT TEHTÄVÄT

Sisäasiainministeriön rikostiedustelusta ja tarkkailusta antaman määräyksen mukaan suojelupoliisi suorittaa rikostiedustelua ja tarkkailua toimialallaan, käsittelee ja välittää kansainvälisistä lähteistä saatua tietoa, yhteensovittaa ja yhdenmukaistaa toimialaansa kuuluvaa rikostiedustelua ja tarkkailua, on yhteistoiminnassa koti- ja ulkomaisten lainvalvontaviranomaisten ja rikostorjunnan sidosryhmien kanssa, kokoaa ja välittää poliisin lääninjohdolle rikostiedustelun ja tarkkailun järjestämistä varten tarpeellista tietoa sekä paikallispoliisille ja keskusrikospoliisille toimialaansa kuuluvia rikostiedustelutietoja ja –selvityksiä, laatii poliisin ylijohdon toimeksiannosta rikostiedusteluun ja tarkkailuun perustuvia selvityksiä sekä suunnittelee ja toteuttaa rikostiedustelu-, tarkkailu- ja rikosanalyysikoulutusta.

Poliisijohtaja

Jorma Toivanen

Poliisiylitarkastaja

Jouni Vätkki